

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Konfidentialitetsnivå:
1 - Ej Känslig

OSTLÄNKEN, EN DEL I NYA STAMBANOR

KONTRAKTSMODELL TIDIG LEVERANTÖRSAMVERKAN

PM

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Innehållsförteckning

Allmänt	3
Nya Stambanor	3
Ostlänken	4
Klimatkrav i Trafikverkets infrastrukturprojekt	5
Volymaffärer	6
Bakgrund	6
Planerade volymaffärer för program Ostlänken	6
Tidig leverantörsamverkan	7
Gemensam organisation	7
Gemensamma mål	7
Gemensam ekonomi	8
Gemensam projektstyrning	8
Gemensamma drivkrafter, riskhantering och kostnadskontroll	8
Upphandlingsföreskrifter	9
Upphandlingsform	9
Entreprenadform	9
Ersättningsform	9
Språk	9
Marknadsdialog	10
Upphandlingsförfarande	10
Förhandlat förfarande med föregående annonsering	10
Kvalificering och eventuellt urval	11
Utvärdering och förhandling	11

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Allmänt

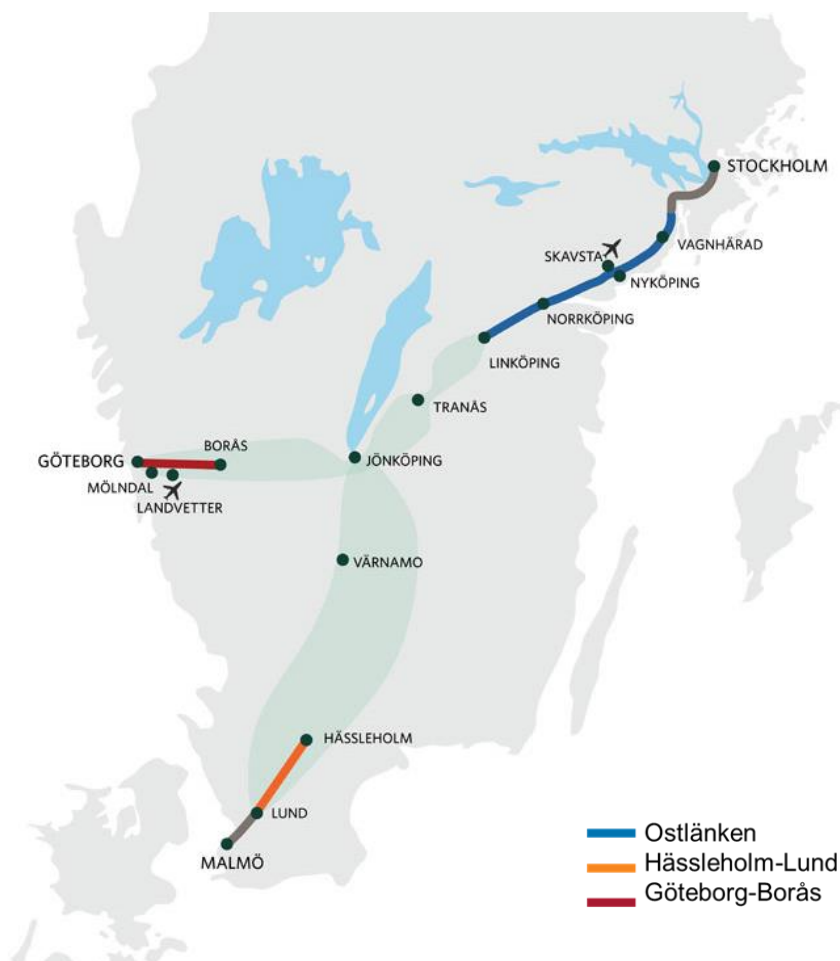
Nya Stambanor

Trafikverket har i uppdrag att utreda och påbörja en utbyggnad av nya stambanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö.

De nya stambanorna skapar plats för fler tåg och transporter, kortare restider och smidigare arbetspendling vilket i sin tur leder till större arbetsmarknadsregioner, regional utveckling och ett närmare Europa.

Utbyggnaden kommer ske etappvis med start på följande platser:

- Ostlänken
- Göteborg – Borås
- Hässleholm – Lund

De färgade linjerna visar de tre första etapperna för nya stambanor.

Skapat av

Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum

2022-12-20

Byggtiden för respektive etapp beräknas till cirka 10 år. Först ut är Ostlänken. Planerad byggstart för etapp Göteborg-Borås är 2025-27, och för etapp Hässleholm-Lund är byggstart planerad till 2027-2029.

Ostlänken

Ostlänken är en ny järnväg mellan Järna och Linköping och är den första etappen av nya stambanor i Sverige. Byggtiden beräknas till cirka 10 år där målet är byggstart under 2024 av den 160 km långa etappen för en totalkostnad på sek 91 miljarder (2021 års prisnivå) och beräknas vara redo för trafik 2035. En utbyggnad av järnvägen som bidrar till ökad tillgänglighet, kortare restider och punktligare tåg vilket leder till större arbetsmarknadsregioner, smidigare arbetspendling och regional utveckling. Planering och projektering av Ostlänken pågår för större delen av sträckan.

Kartan visar Ostlänkens sträckning från Järna i norr till Linköping i söder.

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Klimatkrav i Trafikverkets infrastrukturprojekt

Byggnad, drift och underhåll av infrastruktur medför energianvändning och genererar klimatpåverkande utsläpp.

Trafikverket har som övergripande mål att nettoutsläppen av klimatpåverkande gaser från byggnad, drift och underhåll av trafikinfrastrukturen ska vara noll år 2040. Som delmål ska klimatpåverkan från trafikinfrastrukturen minska med 15 procent till 2020, 30 procent till 2025, 60 procent till 2030 och 80 procent till 2035, jämfört med år 2015.

Trafikverket ställer krav på leverantörer att minska infrastrukturens klimatpåverkan. Kraven omfattar reduktion av klimatpåverkan vid byggnation, de material som används och framtida underhåll. Trafikverket ställer bland annat klimatkrav på armeringsstål, betong, cement, konstruktionsstål och drivmedel. Verifikat, vanligtvis en miljövarudeklaration (EPD), för materialens klimatprestanda krävs för att verifiera att kraven på material uppfylls.

Klimatkrav för det specifika projektet kommer framgå av kontraktshandlingarna. För att stimulera till ytterligare minskad klimatbelastning och innovativa lösningar för att uppnå Trafikverkets klimatmål kan leverantören premieras med ekonomiska incitament i form av bonus i kontrakten.

Klimatkalkyl är Trafikverkets modell för att på ett effektivt och konsekvent sätt kunna beräkna den energianvändning och klimatbelastning som transportinfrastrukturen ger upphov till ur ett livscykelperspektiv. Modellen används för att göra klimatkalkyler och som verktyg för att jobba effektivt och systematiskt med klimat- och energieffektiviseringar inom infrastruktur.

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Volymaffärer

Bakgrund

För att skapa större möjligheter för innovativa och hållbara lösningar introduceras ett nytt segment; volymaffär. Det handlar om affärer i storleksordningen över 10 miljarder kronor i prisnivå 2021 och genomförandetider på 8-10 år. Det nya affärssegmentet riktar sig mot leverantörer verksamma på den internationella marknaden och kompletterar de affärsformer som används idag inom Nya Stambanor och övriga Trafikverket. En viktig del i volymaffärerna är att konsulterna och entreprenörerna är med tidigt i processen så att produktionslösningarna kan möta framtida utmaningar såsom klimatomställning, kostnadsstyrning och kostnadskontroll samt kompetens- och resurstillgång.

Trafikverket tillsammans med leverantörer behöver gemensamt hitta arbetssätt som innebär att anläggningen byggs på ett så effektivt sätt som möjligt, inom de ekonomiska ramar som Trafikverket tilldelats ihop med de förutsättningar som en lagakraftvunnen järnvägsplan anger. Det innebär att det i stor utsträckning handlar om en effektiv detaljprojektering och produktionsplanering tillsammans med förmåga att där frihetsgrader finns komma med förslag på andra mer innovativa tekniska lösningar med bibehållen funktion än vad som kommer att redovisas i förfrågningsunderlaget.

Genom den totala volymökningen på anläggningsmarknaden så kommer inte de absoluta volymerna för befintliga svenska leverantörer att minska, dock dämpas ökningen till hanterbara storleksordningar. Lokala leverantörer förväntas att bli efterfrågade som underleverantörer i volymaffärerna.

Planerade volymaffärer för program Ostlänken

Trafikverket planerar upphandla följande volymaffärer med kontraktstyp Tidig Leverantörsamverkan.

Beteckning	Projektnamn	Entreprenadform
NSo31	Vagnhärad	Totalentreprenad
NSo32	Skavsta	Totalentreprenad
NSo41	Ålberga	Totalentreprenad
NSo61	Norrköping Central	Totalentreprenad
NSo71	Norsholm	Totalentreprenad
NSo81	Linköping	Totalentreprenad

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Tidig leverantörsamverkan

Tidig leverantörsamverkan, TLS, är en utvecklad strukturerad arbetsform av Early Contractor Involvement, ECI, jämfört med av Trafikverket tidigare upphandlade entreprenader med kontraktsmodell Tidig entreprenörmedverkan, TEM.

Tidig leverantörsamverkan, TLS, används vid mindre komplexa men stora volymentreprenader och har som mål att skapa ett effektivt byggande av anläggningen genom ett gränsöverskridande samarbete baserat på förtroende och tillit. Arbetsformen är också liktydig med god kommunikation och samverkan, där förtroende och öppenhet är centrala begrepp. Mervärde uppstår när alla ingående aktörer, beställare, konsult och entreprenör, öppet bidrar med sin erfarenhet och kompetens. Beställaren är aktivt involverad under hela genomförandetiden och bidrar till processens effektivitet. Arbetsformen skapar förutsättningar för ett lyckat projekt, men för att det ska fungera måste det finnas en gemensam kultur och värdegrund som överensstämmer med arbetsformen där samtliga deltagare har mandat i sin egen organisation att arbeta för projektets bästa.

För anbudsgivaren är Tidig leverantörsamverkan, TLS, en metod som ska innebära en mer begränsad insats att lämna anbud jämfört med en traditionell totalentreprenad. Trafikverket utvärderar anbuden enbart utifrån kvalitativa egenskaper, så kallade mervärden.

Gemensam organisation

För att genomföra projektet mot gemensamt mål, säkerställa erforderlig kompetens och att den samlade kompetensen ska kunna nyttjas genom hela processen ska organisationsutformning och bemanning ske gemensamt av beställaren och leverantören. Den gemensamma organisationen ska omfatta beställare, projektör och entreprenör. Ett prioriterat område inom den gemensamma organisationen ska vara arbetsmiljö och säkerhet.

Gemensamma mål

Projektets mål ska utgå från en tydlig kontraktsförutsättning som kommer att framgå av förfrågningsunderlaget. I ett tidigt skede ska beställaren och leverantören tillsammans forma de arbetssätt som krävs för att i första hand gemensamt uppfylla projektets mål, och därigenom även tillgodose leverantörens egna intressen. Måluppfyllelse mäts kontinuerligt under processen och ett etablerat arbetssätt för ständig utveckling och förbättring. För att uppnå projektets mål kan leverantören premieras med ekonomiska incitament.

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Gemensam ekonomi

I tidig leverantörsamverkan hanteras ekonomin öppet och transparent för alla ingående aktörer. Detta skapar ett förtroende för att rätt beslut i ekonomiska frågor kan fattas för projektet på ett trovärdigt sätt i alla situationer. Beställaren och leverantören samverkar aktivt för att kontinuerligt förbättra den ekonomiska processen, vilket i sig bidrar till trovärdigheten gentemot omvärlden.

Gemensam projektstyrning

Ett nära samarbete där allas kompetens tas tillvara under hela processen förutsätter gemensam projektstyrning, till exempel i form av en gemensam arbetsplats och gemensamma mötesformer och sammankomster.

Gemensamma drivkrafter, riskhantering och kostnadskontroll

Rätt drivkrafter och löpande riskhantering är element som är avgörande för projektets kontinuerligt kontrollerade framdrift under hela projektets livslängd. Drivkrafterna ska styra och stimulera till effektiv produktion utan att ge avkall på det ramverk som finns för att säkerställa en säker, trygg och god arbetsmiljö samt en utvecklad kostnadskontroll vilket är helt nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande. Fundamentet för att detta ska fungera är en förståelse för parternas olika ingångsvärden, affärsmodeller och prioriteringar. Med det som grund ska parterna gemensamt hitta former för att leverantören ska kunna fokusera på effektiv framdrift inom ramen för de tilldelade medel som beställaren erhållit. Beställaren har en viktig roll att vara aktiv och tillgänglig för att bidra till framdriften. Hög produktivitet, effektiv framdrift, lägre kostnader och minskad klimatpåverkan kommer premieras med ekonomiska incitament som utgörs av en procentsats på utfallet i förhållande till den beräknade kontraktssumma och en procentsats i förhållande till uppnådda klimatmål.

Skapat av
Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum
2022-12-20

Upphandlingsföreskrifter

Upphandlingsform

Upphandlingsformen är generalentreprenad, det vill säga Trafikverket kommer teckna avtal med endast en kontraktspart. Kontraktsparten kan vara ett enskilt företag men också ett konsortium. Om konsortiet tilldelas kontrakt ska konsortiet, för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett för beställaren godtagbart sätt, bilda handelsbolag eller, förutsatt att konsortie-medlemmarna förbinder sig att svara solidariskt för förpliktelserna i kontraktet, aktiebolag.

Entreprenadform

Totalentreprenad (Allmänna bestämmelser ABT 06) med tidig leverantörsamverkan.

Ersättningsform

Entreprenaderna kommer att i enlighet med Allmänna Bestämmelser, ABT 06 kap 6 § 9, ersättas enligt självkostnadsprincipen (löpande räkning).

Ett för marknaden attraktivt CAV (Central Administration och Vinst), som på förhand bestäms av beställaren, utgörs av ett procentuellt påslag på entreprenörens självkostnader.

En viss anpassning av självkostnadsprincipen enligt ABT 06 kap 6 § 9 kommer ske, till exempel att Trafikverket kommer teckna en beställarkontrollerad projektförsäkring. Fullständig transparens, öppenhet och insyn krävs för att säkerställa att ett gemensamt fokus bibehålls och att tilliten mellan parterna över tid är intakt.

För underleverantörer väljs den ersättningsform som bäst anses bidra till projektets mål.

Språk

Svenska språket är kontraktsspråk. Alla kontraktshandlingar som upprättas ska vara upprättade på svenska.

Svenska eller engelska språket är kommunikationsspråk.

Skapat av

Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum

2022-12-20

Marknadsdialog

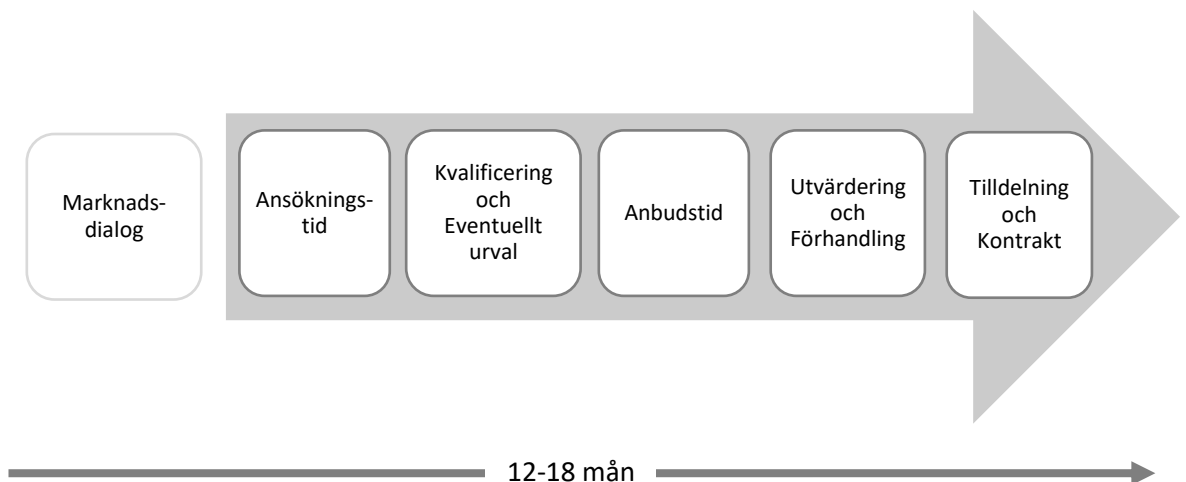
Syftet med marknadsdialoger är att informera om entreprenaderna, kontraktsmodellen och upphandlingsprocessen samt få marknadens perspektiv på viktiga frågor till kommande upphandlingar.

Marknadsdialog är inte en del av upphandlingsprocessen och medverkan i marknadsdialoger påverkar inte möjligheterna att lämna anbud i kommande upphandlingar.

Upphandlingsförfarande

För upphandlingarna gäller lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Upphandlingarna sker enligt de bestämmelser i lagen som gäller över tröskelvärdet.

Upphandlingsförfarandet som tillämpas är förhandlat förfarande med föregående annonsering, med eller utan ett urvalsförfarande vilket beslutas separat för varje upphandling.

Förhandlat förfarande med föregående annonsering

Förhandlat förfarande med föregående annonsering genomförs i ett tvåstegsförfarande vilket innebär att leverantörer ansöker om att få delta i upphandlingen genom att lämna de uppgifter som beställaren efterfrågar i ansökningsinbjudan avseende kvalificering och eventuellt urval.

Endast de kvalificerade anbudssökande som beställaren bjuder in till anbudsgivning får lämna anbud.

Skapat av

Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum

2022-12-20

Kvalificering och eventuellt urval

Vid kvalificering kontrolleras att leverantörerna uppfyller de krav som ställs på dem avseende ekonomisk ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga.

Vid ett urvalsförfarande kan beställaren inför inbjudan till anbudsgivning, genomföra ett urval av de anbudssökande som bedöms uppfylla kvalificeringskraven. Urvalet utförs då i enlighet med vad som framgår av ansökningsinbjudan.

Beställaren kommer endast bjuda in kvalificerade, och eventuellt utvalda, anbudssökande till anbudsgivning.

Utvärdering och förhandling

Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Beställaren kommer att anta anbud med bästa förhållande mellan pris och kvalitet (mervärden).

Trafikverket använder en så kallad absolut utvärderingsmodell. Detta innebär att utvärderingen av ett anbud görs enligt fastställda kriterier oberoende av andra anbuds kvalitet. Utvärderingsmodellen innebär att beställaren sätter pris på de kvalitativa egenskaper (mervärden) som värdesätts i upphandlingen. Vid utvärderingen justeras anbudssumman med ett avdrag beroende på i vilken mån anbudsgivaren i sitt anbud erbjuder de mervärden beställaren efterfrågar.

Vid anbudsutvärdering kommer en fiktiv anbudssumma, som är samma för alla anbudsgivare, att användas. Den fiktiva anbudssumman för anbudsutvärdering utgörs av CAV (Central Administration och Vinst).

Utvärderingskriterierna kommer slutligen att preciseras närmare i anbudsinbjudan.

Rent generellt har Trafikverket för avsikt att jobba med mervärden som på olika sätt riktar in sig mot följande områden (utan inbördes rangordning).

- Organisation och resurser
- Minskad energianvändning och klimatpåverkan
- Tids- och produktionsplanering
- Tids- och kostnadseffektiv framdrift
- Ledningsstruktur och ledningsprocesser
- Risk- och möjlighetshantering
- Kvalitetsstyrning samt tids- och ekonomistyrning
- Samarbete och öppenhet

Skapat av

Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum

2022-12-20

Förhandling

Förhandling kan komma att ske med anbudsgivare om förbättringar i och optimering av anbud. Förhandling kan komma att ske i succesiva steg. Anbud kan komma att antas utan förhandling.

Förhandling sker individuellt mellan beställaren och respektive anbudsgivare.

Förhandling sker skriftligt, digitalt eller fysiskt under reglerade former på engelska alternativt svenska.

Sekretess råder enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Skapat av

Amanda Sandin, Kvalificerad Inköpare
Pelle Hovland, Inköpsansvarig

Dokumentdatum

2022-12-20

Detta underlag ska endast ses som en översiktlig information om hur kommande kontraktsmodell skulle kunna bli. Underlag kan komma att ändras och behöver inte överensstämma med kommande förfrågningsunderlag.

Dokumentegenskaper, Skapat av Amanda Sandin, Kvalificerad InköpareÄrendenummer [Ärendenummer], Dokumentdatum 2022-12-20,
Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.